

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

**§ 221**

**Yhdyskuntalautakunnan vuoden 2027 talousarvio sekä sen yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja kuntalaisaloitteet**

TRE:4203/02.02.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:  
Nurminen Mikko

**Valmistelijan yhteystiedot**

Talouspäällikkö Krista Kurppa, puh. 040 649 1538, controller Marko Sivonen, puh. 040 741 6821, strategiacontroller Tuomas Huhtala puh. 040 353 7384, etunimi.sukunimi@tampere.fi

**Lisätietoja päätöksestä**

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

**Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

**Päätösehdotus**

Kaupunkiympäristön palvelualueeseen kuuluvan yhdyskuntalautakunnan vuoden 2027 talousarvioletus hyväksytään lautakunnan osalta.

Palvelualueen johtaja oikeutetaan tekemään talousarvioletukseen teknisiä muutoksia.

Lisäksi lautakunta hyväksyy liitteenä esitetyt lisäsopeutustoimenpiteet otettavaksi huomioon vuoden 2027 talousarvioleton jatkovalmistelussa.

Samalla hyväksytään lautakunnan lausunto talousarvioletuksen yhteydessä käsiteltäviin valtuustoaloitteisiin ja kuntalaisaloitteisiin.

**Kokouskäsittely**

Juho Hirvelä teki seuraavan muutosehdotuksen: "Pysäköintimaksut ovat jo korkealla tasolla. Niitä ei pidä korottaa enempää." Ehdotus raukesi kannattamattomana.

lia-Elisabeth Suomi teki seuraavan muutosehdotuksen: "Esitän, että 20K säästö lisäsäästöistä: "Vähennetään lisää asiantuntijapalveluiden ostoista ympäristönvalvonta sekä ilmastopolitiikka ja ympäristönsuojelu" poistetaan ja samoin kehyksen 10K säästö samoista palveluista. Säästö etsitään muuttamalla kaupungin puistoja monimuotoisemmiksi vähentämällä niiden ylläpitoa."

Laura Korhonen ja Laura Vänskä kannattivat Suomen ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

Äänestysesitys: Esittelijän päätösehdotus = JAA, Suomen muutosehdotus = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin äänin 9-4.

Riina-Eveliina Eskelinen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

### **Perustelut**

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2027 talousarviokehysten 22.6.2026. Päätös liitteineen on luettavissa kaupungin verkkosivulla osoitteessa <http://intra.tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus>.

Talousarviokehys perustuu kaupungin toimintayksiköiden kanssa toukokuussa pitämiin kehysneuvotteluihin ja kaupungin johtoryhmän linjauksiin. Lähtökohdan vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat kaupunginvaltuuston päätös talouden tasapaino-ohjelman periaatteista, Ilmari Nurmisen pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2026 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2027–2030 koskevat taloudelliset ennusteet.

Vuoden 2027 talousarvio ja sen sisältämät vuosittaiset sitovat toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan ja sen pohjana olevaan Ilmari Nurmisen pormestariohjelmaan. Yhdyskuntalautakunnalle kohdistuu vuonna 2027 yhteensä 12 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteissa painottuvat luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, kestävä liikkuksen kulkutapaosuuden kasvattaminen, asuntotuotannon monipuolistaminen sekä Tampereen keskustan elinvoiman parantaminen.

Tampereen kaupungin vuoden 2026 talous on jäämässä talousarviota heikommaksi. Muutettu talousarvio päättyi 44,1 milj. euron alijäämään. Kesäkuun talouskatsauksen mukaan laadittu tilinpäätösennuste on 60,5 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnallinen tulosennuste on 70,8 milj. euroa alijäämäinen, jossa pysyvien vastaavien myyntivoittoja on huomioitu talouden tasapaino-ohjelman periaatteiden mukaisesti vain 25 milj. euroa. Kuntien talous on edelleen heikossa tilassa vuonna 2026 ja kuntatalouden lähivuosien näkymät ovat vaikeat. Työttömyys on edelleen korkealla ja rasittaa osaltaan kuntataloutta TE-uudistuksessa kunnille siirtyneiden suurempien työllisyshoidon kustannusosuuksien myötä.

Vuoden 2027 talousarviokehyksessä toimintakate heikkenee vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattuna 2,4 milj. euroa (0,5 %). Kehyksessä vuosikate on 88,6 milj. euroa ja tilikauden tulos 46,5 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviokehyksessä on huomioitu vuonna 2025 asetettujen tasapainotoimenpiteiden ja vuodelle 2027 asetettujen uusien talouden tasapainotoimenpiteiden sekä pidettyjen yhteistoimintaneuvottelujen vaikutukset vuodelle 2027. Kehyksessä on huomioitu myös kunta-alan palkkaratkaisu, sisäisten vuokrien muutokset, kaupungin kasvusta ja kustannustason muutoksista johtuvat pakolliset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

lisäystarpeet. Taloussuunnitelmakauden näkymä on verotulojen ja valtionosuuksien kasvusta ja suunnitelluista sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta merkittävästi alijäämäinen.

Kaupunginhallitus edellytti 22.6.2026 kehyspäätöksessään, että edelleen vaikeutuneen taloustilanteen vuoksi edellytetään, että kehyyksen lisäksi etsitään lisätoimenpiteitä erityisesti hankinnoista, palvelualueiden menoista sekä konsernihallinnossa käynnissä olevista selvityksistä.

Kaupunginhallituksen kehyykseen sisältyi yhteensä 1 milj. euron vähennykset avustuksiin, josta ylaan kohdistui 0,022 milj. euron vähennystavoite. Avustusvähennykset sisältyvät lautakunnan talousarvioesitykseen kehyyksen mukaisena. Pormestarin talousarvioesitys voi sisältää muutoksia myös avustuskokonaisuuteen. Kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta marraskuun kokouksessaan ja avustusten tarkempi kohdentuminen esitetään lautakunnan vuosisuunnitelmassa ja avustuspäätöksissä.

Pormestarin johtoryhmä linjasi 4.8.2026, että kukin palvelualue valmistelee kehyykseen sisältyvien toimenpiteiden lisäksi 1,0 milj. euron lisätoimenpide-esitykset ja konsernihallinto 0,2 milj. euron lisätoimenpide-esityksen. Näiden yhteisvaikutus on 3,2 milj. euron tulosparannus talousarviokehyykseen verrattuna. Lisätoimenpiteet käsitellään lautakunnissa erillisinä esityksinä. Niistä päätetään lautakunnissa erillisellä ponnella, ja lautakuntien esittämien toimenpiteiden kokonaisuutta käsitellään pormestarin talousarvioesityksessä.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimielimiä ovat yhdyskuntalautakunta ja sen ympäristö- ja rakennusjaosto sekä alueellinen ympäristöterveydenhuollon jaosto, seudullinen joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta.

Yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunnan tehtävänä on vastata kestävästä kaupunkikehityksen ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta, hankkeistamisesta ja seurannasta sekä rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevista valmistelutehtävistä. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvia tehtäviä. Lautakunnalle kuuluu tulvariskien ja hulevesien hallinta sekä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja hulevesijärjestelmän vaikutusalueen määrittäminen. Lautakunta toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

Lautakuntien kehysesityksiin on huomioitu lakimuutosten, palvelutarpeen kasvun ja kustannustason muutosten aiheuttamat lisäykset sekä yksiköiden esittämät talouden sopeuttamistoimenpiteet. Kehysesityksessä on huomioitu pormestariohjelman linjauksia. Vuoden

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

2027 kehyksen investointitaso on 220,7 milj. euroa ja vuosien 2027–2030 alustava investointitaso on keskimäärin 239 milj. euroa. Lopullisesti investointitasosta päätetään vuosittain valtuuston talousarviokokouksessa marraskuussa.

Vuoden 2027 kehyksessä on sitovaa lautakuntarakenteen mukainen lautakunnan toimintakate, ja nettoinvestoinnit sekä erikseen sitovat kehitysohjelmat. Yhdyskuntalautakunnan toimintakate vuonna 2026 on -57,3 milj. euroa. Toimintakate poikkeaa kaupunginhallituksen hyväksymästä talousarviokehyksestä +0,1 milj. euroa, johtuen Business Tampereen tilauksen pienentämisestä sekä yhden henkilötövuoden siirtymisestä lautakunnasta Konsernihallinnon tietohallintoon, joita muutoksia ei oltu huomioitu kehyspäätöksessä. Yhdyskuntalautakunnan nettoinvestointien esitys vuonna 2027 on -68,7 milj. euroa, josta -20,7 milj. euroa kohdistuu lautakunnan alaisen Viiden tähden keskusta - kehitysohjelman ja Hiedanranta -kehitysohjelman investointimenoihin.

Yhdyskuntalautakunnan käyttötalouden budjettiesityksessä on kehysvaiheessa huomioitu tulojen lisäyksiä yhteensä 0,2 milj. euroa ja menojen vähennyksiä yhteensä 1,9 milj. euroa. Toimintakatetta muutokset vahvistavat 2,2 milj. euroa. Osana talousohjelmaa on tulojen lisäyksiä huomioitu muun muassa kaupunkiympäristön rakennuttamisessa ja ylläpidossa (pysäköintimaksujen korotukset) sekä kaupunkiympäristön suunnittelussa (keskimäärin 5 prosentin taksojen korotukset, mm. asemakaavoitus ja rakennusvalvonta). Tulojen vähennyksenä on huomioitu muun muassa rakentamisen vaikeudesta aiheutunut rakennusvalvonnan tulojen vähennys. Menoihin on huomioitu pidettyjen yhteistoimintaneuvottelujen vaikutukset vuodelle 2027, palkankorotusten ja sisäisten vuokrien arvioitu kustannusvaikutus sekä osana talousohjelmaa esitetyt menojen lisäykset ja vähennykset. Raitiotien vastike sekä projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat muutokset on huomioitu.

Yhdyskuntalautakunnan talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat 36,269 milj. euroa, toimintamenot -93,568 milj. euroa ja toimintakate -57,299 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan nettoinvestointimenot ovat -68,720 milj. euroa sisältäen myös kehitysohjelmien investoinnit.

Pormestarin talousarvioesitys voi sisältää muutoksia lautakunnan talousarvioesitykseen verrattuna.

Toimivalta: Hallintosäännön 16 §:n 3 momentin 1) kohdan mukaisesti lautakunta päättää oman tehtäväalueensa osalta talousarvioesityksen, strategian toteutus- ja vuosisuunnitelmien sekä muiden toimintaa ohjaavien strategisten asiakirjojen hyväksymisestä.

### **Tiedoksi**

Krista Kurppa, Marko Sivonen, Tuomas Huhtala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

- 1 Liite Yla 1.9.2026 Yhdyskuntalautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2027
- 2 Liite Yla 1.9.2026 Uudet sopeuttamistoimenpiteet
- 3 Liite Yla 1.9.2026 Lisäsäästöt
- 4 Liite Yla 1.9.2026 Tasapainottamistoimenpiteiden vaikutusten ennakoarvioinnit
- 5 Liite Yla 1.9.2026 Talousarvion 2027 yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet
- 6 Liite Yla 1.9.2026 Talousarvion 2027 yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

### **Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle**

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 4.9.2026 kaupungin internetsivuille [www.tampere.fi](http://www.tampere.fi)

Päätös on lähetetty sähköisesti 3.9.2026

Tampere  
03.09.2026

Jonna Koivumäki  
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

## **Muutoksenhakukielto**

§221

## **Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)